

## 7 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Podle šetření ICILS jsou výsledky žáků v mezinárodním testu počítačové a informační gramotnosti pro Českou republiku pozitivní. Zároveň ale považujeme za důležité poukázat na několik aspektů, kterým stojí věnovat pozornost z hlediska dalšího rozvoje žákovských schopností a dovedností v oblasti ICT.

Dívky dosáhly lepších výsledků než chlapci, což se netýká pouze České republiky, ale i všech ostatních zapojených států. Zároveň bylo zjištěno, že dívky si méně „věří“, když mají zhodnotit své počítačové dovednosti. Dále se ukázalo, že minimálně v České republice jsou dívky více „závislé“ na škole, protože se zde častěji než chlapci naučily konkrétní dovednosti (zatímco chlapci se je častěji naučili sami). **Škola tedy nepochybně disponuje potenciálem přispívat k rozvoji počítačové a informační gramotnosti žáků a bylo by vhodné o tento potenciál dále pečovat. Ten se skrývá například ve využívání ICT nástrojů učiteli ve výuce a ve vedení žáků k využívání ICT při školní práci.**

Jednou z podmínek, které mohou podpořit využívání ICT při výuce, je profesní vzdělávání učitelů. Učitelům byla položena otázka, zda se v posledních dvou letech zúčastnili nějaké aktivity dalšího vzdělávání související s ICT. Nejčastější aktivitou dalšího vzdělávání, které se učitelé v posledních dvou letech zúčastnili (celkem se nějaké aktivity zúčastnilo 80 % učitelů), bylo integrování ICT do výuky a studia (36 %). Hospitace v hodinách jiných učitelů, kteří využívají ICT při výuce, sice patřila také k nejčastějším aktivitám, ovšem v mezinárodním srovnání je Česká republika o více než 10 procentních bodů pod průměrem zemí ICILS (ten činil 46 %).

Z hlediska profesního vzdělávání učitelů je možné dát zjištění ICILS do souvislosti se zjištěními z mezinárodního šetření o vyučování a učení TALIS 2013<sup>32</sup>. V TALIS bylo zjištěno, že nejvíce se učitelé v ČR *účastní profesního vzdělávání zaměřeného na faktické znalosti a vědomosti v předmětech* a hned na druhém místě profesního vzdělávání zaměřeného na ICT dovednosti potřebné pro výuku. Rovněž se ukázalo, že učitelé *pocitují velkou potřebu profesního vzdělávání zejména v oblasti ICT dovedností potřebných pro výuku*.

Za pozornost ale stojí zjištění ICILS týkající se využívání ICT při výuce. Více než polovina českých učitelů se totiž vyjádřila, že používání ICT při výuce není považováno v jejich škole za prioritu (55 %, průměr zemí ICILS činí jen 46 %). Dále v průměru téměř polovina českých učitelů uvedla, že v jejich škole není dostatek času na přípravu hodin zahrnujících práci s ICT, s čímž ve vyšší míře souhlasili učitelé z víceletých gymnázií (59 %, oproti 44 % učitelů ze základních škol).

**V každém případě závěry z obou šetření ICILS a TALIS podporují myšlenku, že má smysl věnovat více pozornosti dalšímu vzdělávání pedagogů v oblasti využívání ICT nástrojů při výuce a vzdělávání. Rovněž by bylo vhodné požadovat v rámci studijních programů fakult připravujících budoucí učitele, aby si každý absolvent osvojil alespoň určitou minimální úroveň schopností a dovedností využívat ICT nástroje při výuce a vzdělávání.** Jak ukázala zjištění z projektu *Posouzení systému evaluace a monitoringu v České republice*, nejednalo by se o jedinou didaktickou oblast, které je zatím, oproti očekávání praxe, věnována spíše menší pozornost<sup>33</sup>.

32 Šetření TALIS 2013: Národní zpráva. Strana 18. Zpráva je dostupná na webové adrese <http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/TALIS>

33 Vedle zapojení ČR do šetření ICILS a do šetření TALIS byl také tento projekt realizován jako součást projektu ESF Kompetence III. Na základě zjištění bylo jedno z klíčových doporučení věnováno počáteční přípravě učitelů – v rámci přípravy budoucích učitelů bylo doporučeno posílit didaktickou oblast zaměřenou na metody hodnocení žáků.